

۲. شرح وظایف مستقیم و غیرمستقیم سازمان عمران و توسعه

روستایی و عشایری

(گزارش موردی در خصوص طرح جامع عمران و توسعه روستایی)

اهداف اصلی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری: ۱. توسعه متوازن و پایدار روستایی و عشایری، براساس توان واقعی و قابلیت‌های آمایشی سرزمین، ۲. توانمندسازی و بهبود کیفیت زندگی جوامع روستایی و عشایری، ۳. توجه به اولویت‌ها و نیازهای واقعی کشاورزان، روستائیان و عشایر در سیاستگذاری‌های کشور، ۴. استقرار نظام برنامه‌ریزی محلی و توان‌افزایی روستاها و مناطق عشایری برای شکوفایی قابلیت‌های خود، ۵. مدیریت ارائه خدمات مورد نیاز و تجمیع حداکثری آنها، ۶. پاسخگویی به مطالبات روستائیان و عشایر و ۷. نظارت بر عملکرد و اثربخشی مخارج عمومی روستایی - عشایری است. البته ناگفته پیداست که به دلیل ماهیت چندبخشی توسعه روستایی، نمی‌توان همه امور روستاها را در یک وزارتخانه و سازمان متمرکز کرد. لذا این سازمان نباید در پی تجمیع همه وظایف اجرایی توسعه روستایی (اعم از بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، مسکن، راه، انرژی و غیره) در خود باشد و به قدری درگیر امور خدمات‌رسانی و عمرانی شود که از مباحث اساسی بازار، اقتصاد، مدیریت و برنامه‌ریزی روستاها و نواحی عشایری باز ماند.

بنابراین سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری، وظایف توسعه اقتصادی نواحی روستایی و عشایری و توسعه بازار تولیدات مربوطه و وظایف مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه روستایی و بهبود امور عشایری را رأساً برعهده گرفته و وارد فعالیت‌های اجرایی آنها خواهد شد، ولی در سایر حوزه‌ها، سیاستگذاری و نظارت مؤثر بر دستگاه‌های اجرایی از طریق تخصیص بودجه براساس اثربخشی و عملکرد آنها و نیز تعیین و اولویت‌بندی هماهنگ طرح‌های خدماتی- عمرانی بر مبنای نیاز روستائیان و عشایر اعمال خواهد کرد. در ادامه اهم وظایف مستقیم و غیرمستقیم سازمان مورد اشاره قرار می‌گیرند:

معاونت پژوهش‌های
زیربنایی و امور
تولیدی
دفتر: مطالعات
زیربنایی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۵۰۱۵۶۷۹

تاریخ انتشار:

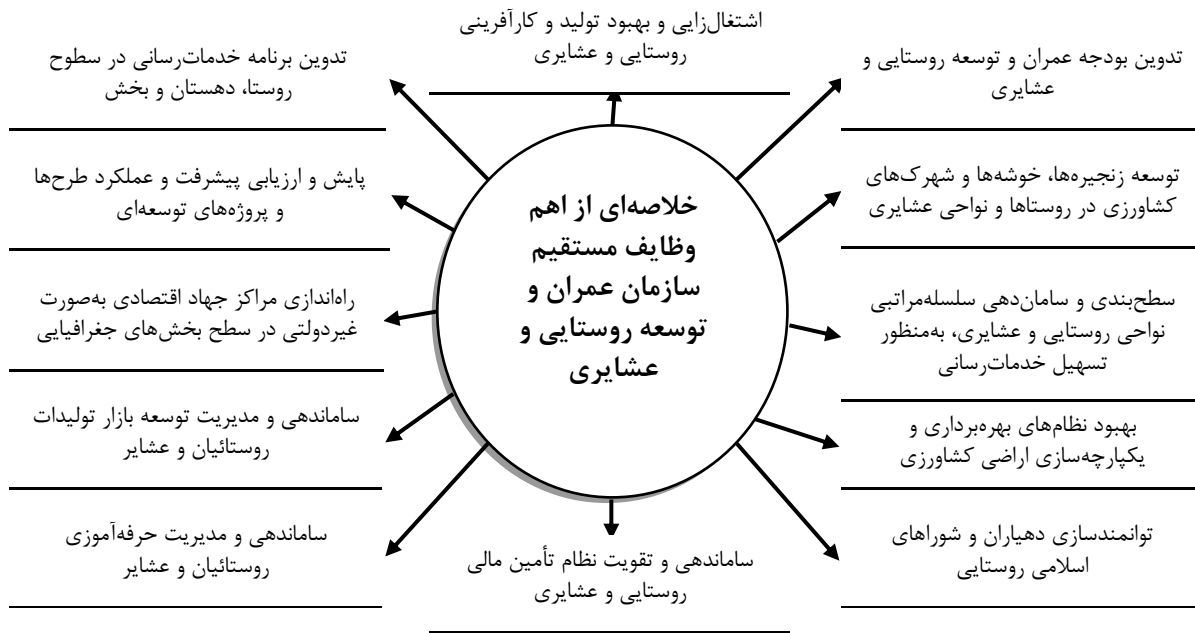
۱۳۹۶/۱۰/۱۲

۱. وظایف مستقیم و اجرایی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری:

جدول زیر نمایانگر اصلی ترین وظایف مستقیم و اجرایی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری است.

اهم وظایف مستقیم و اجرایی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری
۱. اشتغال‌زایی و بهبود تولید و کارآفرینی روستایی و عشایری با راه‌اندازی بنگاه‌های کوچک و متوسط در نواحی روستایی و عشایری، مبتنی بر قابلیت‌های محلی و نیازهای بازار،
۲. تدوین بودجه عمران و توسعه روستایی و عشایری با در نظر گرفتن ابعاد اقتصادی، اجتماعی، محیط‌زیستی، عمرانی و خدماتی و تخصیص آن براساس عملکرد و اثربخشی دستگاه‌های اجرایی،
۳. طرح‌ریزی پروژه‌های عمرانی- اقتصادی در سطوح روستا، دهستان، حوزه، مجموعه و منظومه روستایی به صورت هماهنگ و یکپارچه مبتنی بر نیازهای واقعی روستائیان به منظور جلوگیری از هدررفت منابع مالی ناشی از اقدامات جزیره‌ای،
۴. سطح‌بندی و سامان‌دهی سلسله‌مراتبی سکونت‌گاه‌های روستایی و کانون‌های عشایری و هدایت جمعیت روستایی و عشایری براساس ملاحظات اقتصادی و پدافند غیرعامل،
۵. توسعه شهرک‌های کشاورزی، نواحی صنعتی، خوشه‌های کشاورزی و کسب‌وکار در نواحی روستایی و عشایری،
۶. بهبود نظام‌های بهره‌برداری و یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی در قالب تعاونی‌ها، سهامی زراعی، کشت و صنعت و غیره، در راستای سیاست‌های الگوی کشت،
۷. ساماندهی، توانمندسازی و به‌کارگیری کارشناسان غیردولتی و روستائیان و عشایر مستعد در قالب نظام فنی روستایی و عشایری به منظور پرهیز از نگاه‌های شهری در طراحی و اجرای پروژه‌های اقتصادی، اجتماعی، محیط‌زیستی، عمرانی و خدماتی در نواحی روستایی و عشایری، افزایش مناسبت و اثربخشی این پروژه‌ها به منظور اشتغال‌زایی مستقیم برای روستائیان و عشایر از محل اجرای طرح‌ها،
۸. راه‌اندازی مراکز جهاد اقتصادی به صورت غیردولتی در سطح بخش‌های جغرافیایی به منظور شناسایی قابلیت‌های اقتصادی هر بخش، هدایت سرمایه‌گذاران در سطح محلی، سرمایه‌گذاری مستقیم و مشترک با بخش غیردولتی برای توسعه اشتغال و تولید و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و تعاونی، ایجاد و توسعه سریع زیرساخت‌های مورد نیاز تولید (مانند جاده، برق و اینترنت) در قالب خوشه‌های کشاورزی و نواحی صنعتی روستایی، تسهیل ورود بنگاه‌های روستایی و عشایری به بازارهای جهانی، پایش و ارزیابی مستمر مشکلات بنگاه‌های روستایی و عشایری و رفع آنها، تزریق و ترویج نوآوری‌های مناسب با دانش روز و جامعه روستایی به بنگاه‌های کسب‌وکار روستایی و عشایری و بهبود رقابت‌پذیری آنها، تقویت همکاری و هم‌افزایی بین بنگاه‌های روستایی و عشایری،
۹. توانمندسازی دهیاران و شوراهای اسلامی روستایی در راستای نقش‌آفرینی مؤثر برای توسعه روستاها به‌ویژه از بُعد توسعه اقتصادی پایدار،
۱۰. تدوین نظام‌نامه مدیریت جهادی و عملیاتی کردن آن به منظور طراحی و اجرای مردم‌محور و مشارکتی پروژه‌های توسعه روستایی و عشایری و ارتقاء مناسبت و اثربخشی آنها،
۱۱. تدوین سند و راهبرد ملی توسعه روستایی و عشایری،
۱۲. تهیه طرح‌های توسعه پایدار روستایی در سطح دهستان، حوزه، مجموعه و منظومه‌های روستایی،
۱۳. ارزیابی و نظارت بر شاخص‌های توسعه روستایی و عشایری،
۱۴. پایش و ارزیابی پیشرفت و عملکرد طرح‌ها و پروژه‌های اقتصادی، عمرانی و خدماتی در نواحی روستایی و عشایری براساس داده‌های معتبر و بررسی‌های میدانی و رفع کاستی‌های آنها،
۱۵. شناسایی موانع تولید و بهبود فضای کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری،
۱۶. شناسایی بهترین راهکارها و برنامه‌های خدمات‌رسانی به نواحی روستایی و عشایری با هزینه کمتر و اثربخشی بیشتر با استفاده از تجارب جهانی و نظرات متخصصان و ابلاغ دستورالعمل‌های لازم‌الاجرا،
۱۷. ساماندهی و مدیریت توسعه بازار تولیدات روستائیان و عشایر و فروشگاه‌های چندمنظوره در جهت تأمین کالاها و ابزار مورد نیاز روستائیان و عشایر،
۱۸. ساماندهی و تقویت نظام تأمین مالی روستایی و عشایری با هدف تسهیل اعطای وام به طرح‌های اقتصادی و اشتغال‌زایی و تأمین معیشت ساکنان محلی،
۱۹. ساماندهی و مدیریت حرفه‌آموزی روستائیان و عشایر به‌خصوص جوانان به منظور توسعه فعالیت‌های کارآفرینی،
۲۰. توسعه، توانمندسازی و به‌کارگیری تشکل‌های مردمی و حرکت‌های جهادی،
۲۱. سازماندهی دفاتر ICT روستایی با هدف ارائه یکپارچه خدمات دولت الکترونیک در نواحی روستایی و عشایری.

شکل خلاصه اهم وظایف مستقیم و اجرایی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری

۲. وظایف غیرمستقیم و نظارتی سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری

علاوه بر وظایف مستقیم و اجرایی فوق، سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری، مسئولیت پیگیری و نظارت بر اجرای راهبردها و برنامه‌های ملی توسعه روستایی از طریق دستگاه‌های اجرایی ذیربط در حوزه‌های زیر را نیز برعهده خواهد داشت:

- بهداشت و درمان
- فرهنگ و ورزش
- آب و فاضلاب
- ارتباطات و فناوری اطلاعات
- تأمین اجتماعی
- انرژی (برق، سوخت و غیره)
- مسکن
- راه

شایان ذکر است، همه وظایف اجرایی (تصدیگرانه) مرتبط با عمران و توسعه روستایی و عشایری در میان‌مدت، در قالب نظام فنی روستایی و عشایری و با نظارت سازمان عمران و توسعه روستایی و عشایری، به بخش غیردولتی و مردمی واگذار خواهد شد و این امر سبب اشتغال‌زایی پایدار برای مردم و کاهش نسبی هزینه‌های دولت می‌شود.

